

Ἡ κ. Μπαγιώ, μαθοῦσα τὰ συμβάντα παρὰ τοῦ Μοτιέ, μαντεύει τὴν αἰτίαν τοῦ ἐπελθόντος κακοῦ. Διότι μόνη αὐτὴ δύναται νὰ γνωρίζῃ τὸ μυστικόν, διότι ὁ υἱὸς δὲν ἦτο καὶ υἱὸς τοῦ Ἐμμανουὴλ Μπαγιώ. Αἱ ἐπιτολαί, ἀναμφιβόλως, περιεῖχον τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ παρανόμου αὐτοῦ μυστικοῦ. Ἀλλὰ δὲν πρέπει ν' ἀποκαλυφθῇ τὸ μυστικόν, ὅπως ἐπίσης δὲν πρέπει ν' ἀπέλθῃ ὁ Ροβέρτος· ὀφείλει ἀντιθέτως οὗτος νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν μνήμην ἐκείνου, ὅστις θεωρεῖται πάντοτε ὡς πατὴρ του.

Ὁ Ροβέρτος ἐν τούτοις, ἀποφασίζει ν' ἀναχωρήσῃ παραλαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Ἀλίκην. Ἐξομολογεῖται τὰ πάντα πρὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἀμέτως,

ἡ Ἀλίκη μετεβάλλεται. Ἀσυνειδήτως αὕτη ἡγάπα τὸν Ροβέρτον, ὡς υἱὸν τοῦ μεγάλου πατρὸς του. Οὕτως, ὁ Ροβέρτος πρέπει ν' ἀπέλθῃ μόνος. Ἀλλ' ὁ Μοτιέ, αἴφνης παρεμβαίνων, ζητεῖ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν νέον, νὰ ματαιώσῃ τὴν ἀναχώρησίν του. Καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ροβέρτος ἀποκρούει τὴν προστάθειαν τοῦ πατριχοῦ του φίλου, ἐγείρεται ἡ μήτηρ μετὰ σθένους, ὅπερ καταπιάζει πᾶσαν τὴν ψυχικὴν τοῦ Ροβέρτου ἐπανάστασιν. Δίδει πρὸς αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἀνήκει περισσότερον παρὰ ποτε εἰς τὴν δόξαν τοῦ Ἐμμανουὴλ Μπαγιώ. Ὅτι ὀφείλει νὰ θυσιάσῃ τὴν ἰδίαν προσωπικότητα, ἀρκούμενος ὑπομονητικῶς νὰ ζῇ «ὑπὸ τὴν σκιάν των μνημείων».

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

✱ CASIMIR DELAVIGNE ✱

ΕΛΛΑΣ

Τόποι ὁράοι, δὲν τόλμησα ποτὲ νὰ σᾶς πατήσω...
Μέσ' ἀπὸ τὸ καράβι μου, σὸν ἦχο τῶν κυμάτων,
Τὴ λύρα πέρω τὴν πίστὴ γὰ νὰ σᾶς τραγουδήσω
Σὰν τοὺς Ἑβραίους, ποὺ ἔκλαιγαν στὴ θεὰ τῶν μνημάτων
Τῆς ἱερᾶς Σιών, κί' ἐγὼ κλαίω τοὺς δικούς μας πόρους,
Ὅμως, θεέ μου, αὐτοὺς ποτὲ δὲν εἶδες τόσον μόνους,
Γιατὶ καὶ σκλάβοι ἂν ἦσανε μποροῦσαν νὰ λατρεύουν
Ἐσὲ καὶ πάσχοντας μαζί, μαζί καὶ νὰ γινεῖν
Μποροῦσαν τὴν ἐλπίδα — ἐγὼ τώρα ὁμως φεύγω μόνος
Σὰν σ' ἐξορία, καὶ κλάμματα μοῦ φέρει ὁ παῖρος πόρος
Γιὰ τ' ὄρφανό, γὰ τὴ ρογὴ τὴ χήρα ποὺ ἀπομένει
Ἀπὸ τὸν Τοῦρκο δολοφονητὴ καὶ καταφρονεμένη
Ἐκτελεστοῦν τοῦ θεοῦ σου θυμοῦ σὰν νάταν, πέρνει
Ὅ,τι μέσ' τὰ χωράφια μας μαζεῦαμε τόσο καιρὸ
Καὶ τὸ νερὸ ποῦ ἡ φρονικὴ πηγὴ γὰ μᾶς τὸ φέρει
Μᾶς τὸ πουλεῖ καὶ πίνουμε χρυσάφι ἀντὶ νεροῦ!
Ἀνοιξαν τάφους, ἐκκλησιὰς ἐλίσσεναν κί' ἀπὸ 'να
Κορίτσι ἀοπάξαν τὴ χρυσὴ ποῦ ἐφόρειν ἀρραβῶνα,
Τὴ φόρει ὡς μέσ' σὸ μνημα τῆς ἡ δύστην — ὦ φύσις
Σὲ τέτοια ἐγκλήματα μπροστὰ οὐ δὲν θὰ ξεφωνήσῃς!
Δὲν τολμᾷ πλέον ὁ ἀδελφὸς τὸ θάνατο νὰ ἐκδικηθῇ
Τοῦ ἀδελφοῦ, κί' ὁ γέροντας πρέπει εὐθὺς νὰ σηκωθῇ
Ἀπ' τὸ τραπέζι του ὅπως κί' ὅσοι ἐτρόγανε μαζί του,
Ἄν ἓνας Τοῦρκος ποῦ περᾷ ζηλέψῃ τὸ ρωμί του
Τὴν ὁμορφιά τῆς κόρης τῆς ἡ μάνα καταριέται,
Καὶ ὁ ἀδῶς, ἀδύναμος, φτωχὸς παπᾶς κρεμᾶται!
Λέμε κατόπιν ἀδελφοὺς πῶς ἔχομε κί' ἐμεῖς,
Κί' ὁμως βοήθεια Χριστιανὸς δὲν ἔδωκε κανεὶς —
Καὶ τὸ πουλάκι τῶν δασῶν ἔχει ἄσπλον κάποια φωνή
Ἐκεῖ γεννήθηκε, εἶπε ἐκεῖ τὴν πρώτη-πρώτη του μιλιὰ,
Καὶ τὸ ζαρκάδι κί' ὁ λαγὸς καὶ τὸ σκουλήκι ἀκόμα
Μποροῦν σὲ κάποιον νὰ κρηρτοῦνε θάμνο ἢ σὸ χῶμα.
Σ' ἐμᾶς μονάχα γι' ἄσπλον ὁ τάφος ἀπομένει
Καὶ πάλιν εὐτυχὴς αὐτὸς ποῦ Χριστιανὸς πεθαίνει.
Μᾶς καὶν, μᾶς σκίζουν τὴν καρδιά ν' ἀλλάζωμε θρησκεία,
Φαρυμάκι μᾶς ἐπότισαν μ' ἀφάνταστη κακία,

Θεέ μου, ἡ ἐκκλησία σου τὸν κόσμον ποῦ σκεπάζει
Σ' ὅλους — ἐκτὸς μόνο ἀπὸ μᾶς — παρηγορεῖ σταλάζει...
Τί τάχα δὲν θὰ βοηθήσῃς τὴν Ἑλλάδα τώρα
Ποῦ εἶναι δική σου, Ἀληθινὲ θεέ; Τί πειὸ πολλὰ
Θάνατ' αὐτὴν τῶν ψεύτικων ἀρχαίων θεῶν — τὰ δῶρα
[καὶ τὰ καλὰ;]

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

✱ ✱

ΣΕΡΒΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ὁ ἥλιος ἐβασίλευε πίσω ἀπ' τὰ βουνὰ
Κί' ἀπὸ μεγάλο πόλεμο τὸ στράτευμα γινῶν.
Ἐπήγαναν νὰ τὸ δεχθοῦν γέροι, παιδιὰ, κορίτσια,
Κί' ἀπ' ὅλους πρώτη ἔτρεξεν ἡ ὁμορφὴ Μίλιτσα,
Κ' ἐζήτησε στὰ τάγματα ἡ ἀνήσυχη ματιὰ τῆς,
Ἐκείνους ὅπου ἔδιναν ζωὴ εἰς τὴν καρδιά τῆς,
Τὸν ἄντρα τῆς τὸν ἀκριβό, τὸν ἀκριβὸ γαμπρὸ τῆς
Καὶ τὸν ξανθὸ τὸν πειὸ γερὸ ἀπ' ὅλους ἀδελφὸ τῆς.

Τοῦ κάκον τοὺς ἐζήτησε κ' ἐβόσθηκεν ἡ λαλιὰ τῆς
Ἐκοψε γιὰ τὸν ἄντρα τῆς τὰ μακρὰ μαλλιά τῆς,
Γιὰ τὸν γαμπρὸ τῆς ἔκανε τὸ πρόσωπο κομμάτια,
Μὰ κλαίοντας τὸν ἀδελφὸ χάνει τὰ δυνάμεις τῆς μάτια.

Περάσαν χρόνια. Τὰ μαλλιά ξαναγινῶν πάλι,
Τὸ πληγωμένο πρόσωπο εὔρε τὰ πρῶτα κάλλη
Μὰ τὰ γλυκὰ τὰ μάτια τῆς τὰ γαλανοβαμμένα
Μέσ' στὸ σκοτάδι ἔμειναν θολὰ καὶ τυφλωμένα.

Μετέφρασε ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

✱ ✱

ΣΤΗΣ ΑΔΕΛΦΕΣ ΕΝΟΣ ΗΡΩΟΣ

Τὸ κυπαρίσσι ἔγινε — τοῦ κήπου τὸ καμάρι —
Ποῦ ἡ ἑπτὰ δροσόλουστες τ' ἀγκάλιασαν μυρτιές
Τὸ κυπαρίσσι ἔγινε, σὰ δάφνινο κλωνάρι,
Καὶ ἡ μυρτιὲς κλωνόγινε, θογγητικὴς Ἰτιές.

ΒΙΚΤΩΡ ΖΗΝΩΝ